YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

18 päivänä syyskuuta 1997 *

Yhdistetyissä asioissa T-121/96 ja T-151/96,

Mutual Aid Administration Services NV (MAAS), Belgian oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Antwerpen (Belgia), edustajinaan asianajajat Jan Tritsmans ja Koenraad Maenhout, Antwerpen, *prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto René Faltz, 6 rue Heinrich Heine,*

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään komission oikeudellisessa yksikössä *toimiva kansallinen virkamies Blanca Vilá Costa ja oikeudellisen yksikön virkamies* Hubert van Vliet, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

jossa kantaja vaatii yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission päätökset, joilla se on velvoittanut kantajan maksamaan käsittelykuluja,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit P. Lindh ja J. D. Cooke,

kirjaaja: hallintovirkamies A. Mair,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 5.6.1997 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Kanteen perustana olevat tosiseikat

1 Kantajana oleva Mutual Aid Administration Services NV on merenkulkualan yritys.

2 Neuvosto antoi 4.8.1995 asetuksen (EY) N:o 1975/95 toimista maataloustuotteiden toimittamiseksi veloituksetta Georgian, Armenian, Azerbaidžanin, Kirgisian ja Tadžikistanin väestölle (EYVL L 191, s. 2, jäljempänä asetus N:o 1975/95). Komissio vahvisti 18.8.1995 antamallaan asetuksella (EY) N:o 2009/95 (EYVL L 196, s. 4, jäljempänä asetus N:o 2009/95) edellä mainitun asetuksen soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

Asia T-121/96

3 Komissio antoi asetuksen N:o 1975/95 perusteella 1.12.1995 asetuksen (EY) N:o 2781/95 Georgiaan, Armeniaan, Azerbaidžaniin ja Tadžikistaniin veloituksetta toimitettavaksi tarkoitetun ruisjauhon kuljetuksesta (EYVL L 289, s. 5, jäljempänä asetus N:o 2781/95).

4 Tässä asetuksessa säädetään tarjouskilpailusta, joka koskee 23 000 tonnin suuruisen ruisjauhomäärän toimituskustannuksia (jäljempänä käsittelykulut).

5 Asetuksen N:o 2009/95 1 artiklan 1 kohdan ja 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan tarjouskilpailun voittajan velvollisuuksiin kuuluu yhteisön alueella olevasta satamasta tai yhteisön alueella olevalta asemalta kulkuneuvoon lastatun jauhon toimittaminen sen haltuunottoon tai tarjouskilpailuilmoituksessa vahvistettavaan toimitusvaiheeseen.

6 Tämän tarjouskilpailun erä N:o 3 myönnettiin kantajalle 18.12.1995. Kantajalle annettiin siitä samana päivänä tieto telekopiolla ja tavallisella kirjeellä. Erä käsitti yhtäältä 2 500 nettotonnin toimittamisen Armeniaan siten, että toimituksen oli oltava saatavilla Antwerpenin satamassa 18.1.1996 alkaen, ja toisaalta 2000 nettotonnin toimittamisen Georgiaan siten, että toimituksen oli oltava saatavilla Rotterdamin satamassa 15.1.1996 alkaen. Kantajalle maksettiin tästä toimituksesta 12 541 273 Belgian frangia (BEF).

7 Komission kirjeeseen, jolla kantajalle ilmoitettiin tarjouskilpailusta, oli liitetty otteita 10.10.1995 päivätystä komission ja Georgian viranomaisten välillä laaditusta muistiosta, joka perustui asetuksen N:o 2009/95 10 artiklan 5 kohtaan (jäljempänä

muistio). Kirjeessä kantajaa kehotettiin lukemaan otteet huolellisesti ja noudattamaan lastin purkamisesta ja kuljetuksesta aiheutuvien kulujen maksamisesta annettuja ohjeita.

8 Kantaja sai asetuksen N:o 2009/95 ja muistion mukaisesti järjestää vapaasti kyseisen merikuljetuksen haluamallaan tavalla, mutta sen täytyi antaa Georgian viranomaisten tehtäväksi laivojen lastin purkaminen Georgian satamissa ja kuljetus tämän jälkeen määräpaikkaan.

9 Kantaja teki tämän jälkeen laivanvarustajan kanssa COP-rahtaussopimuksen (customs of the port) tarjouskilpailussa voittamansa erän merikuljetusta varten. Sopimuksessa määrättiin nimenomaisesti, että mitään käsittelykuluja ei makseta, koska käsittelykulut ovat kannustuspalkkio, jonka lastin purkava yritys perii, jos purkaminen kestää sovittua aikaa vähemmän.

10 Asetuksen N:o 2009/95 10 artiklan 5 kohdassa säädetään, että lastin purkamisesta ja kuljetuksesta sekä Georgian hallintoelimille maksettavat yliseisontapäivistä aiheutuneet kulut ja toimituskulut on suoritettava muistiossa vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen ja ehtojen mukaisesti. Yliseisontapäivistä aiheutuneet kulut (demurrage) korvataan laivanomistajalle korvauksena vahingosta, joka on aiheutunut alun perin sovitun lastin purkamisen viivästymisestä ja joka korvataan tämän viivästymisen keston mukaan, sillä laivanomistaja ei voi tämän viivästyksen kestäessä vahvistaa mitään uutta kuljetusta. Lastin purkamisesta vastaava yritys maksaa yleensä tämän korvauksen.

11 Muistion 5 kohdassa todetaan, että lastin purkamisesta ja kuljetuksesta maksettavista kuluista on suoritettava ennen laivan saapumista 70 prosenttia kuljetettujen määrien perusteella.

12 Muistion 6 kohdassa todetaan, että komissio laskee jäljelle jäävät 30 prosenttia sekä yliseisontapäivistä aiheutuneet kulut ja käsittelykulut ennen laivan lähtöä vahvistettujen, laivan kapteenin ja Potin tai Batumin satamaviranomaisten allekirjoittamien työaikalistojen perusteella. Satamille ei makseta suoraan mitään yliseisontapäivistä aiheutuneita kuluja tai käsittelykuluja.

13 Muistion 9 kohdassa todetaan, että käsittelykuluja ja yliseisontapäivistä aiheutuneita kuluja laskettaessa otetaan huomioon seuraavat seikat:

— työtunnit maanantaista kello 8.00 perjantaihin kello 18.00 siten, että päivässä on 24 tuntia keskeytymättä;

— sadekaudet vähennetään kuluvasta ajasta;

— lastin purkamiseen sovitun ajan kuluttua kokonaan umpeen sadekausia ja vapaapäiviä ei oteta enää huomioon;

— purkamisessa otetaan huomioon kussakin satamassa seuraavat päivätariffit:

bulk wheat—vacuvator	1 300 tonnia
grab	2 500 tonnia
big bags/pallets	350 tonnia
unpalletised sacks and cartons	250 tonnia.

14 Muistion 7 kohdassa todetaan, että sen jälkeen, kun komissio on ilmoittanut 6 kohdassa tarkoitetun määrän, kuljetuksen suorittaja, joka oli käsiteltävässä asiassa kantaja, maksaa maksun 15 päivän kuluessa. Tosite maksusta on toimitettava komissiolle.

15 Tavaralasti purettiin Batumin satamassa 8.2.—15.2.1996.

16 Komissio lähetti 6.5.1996 kantajalle telekopiona laskelman Georgian viranomaisille maksettavista kuluista, joista 21 967,19 Yhdysvaltain dollaria (USD) perustui käsittelykuluihin. Tähän lähetykseen oli liitetty komission asiakirja, jonka otsikkona oli "port of Batumi time sheet — dispatch (demurrage calculation)" ja joka sisälsi kaikki maksettavien käsittelykulujen laskemiseksi tarvittavat tiedot. Siinä ilmoitettiin muun muassa sen laivan nimi, jonka lasti oli purettava, laivan kantavuus, sovittu lastin purkamisaikataulu, laivan saapumispäivä, lastin purkamisen kesto, käsittelykulujen päivätariffi ja maksettavien käsittelykulujen kokonaismäärä.

17 Kantaja ja komissio lähettivät toisilleen useita kirjeitä ja telekopioita 10.5.—25.7.1996, jolloin komissio lähetti viimeisen telekopionsa; kantaja kiisti niissä olevansa velvollinen maksamaan käsittelykulut, kun taas komissio katsoi, että nämä käsittelykulut perustuivat asetuksen N:o 2009/95 10 artiklan 5 kohtaan.

18 Komissio hylkäsi 25.7.1996 lähettämässään telekopiossa kantajan tarjouksen sovittelumenettelystä ja ilmoitti, ettei velkasummasta voida neuvotella.

19 Kantaja maksoi 26.7.1996 käsittelykulut välttääkseen pankkitakauksensa menettämisen.

Asia T-151/96

20 Komissio antoi 12.3.1996 asetuksen (EY) N:o 449/96 Armeniaan ja Azerbaidžaniin veloituksetta toimitettavaksi tarkoitetun hedelmämehun, hedelmähillon ja vehnäjauhon kuljetuksesta (EYVL L 62, s. 4, jäljempänä asetus N:o 449/96).

21 Tässä asetuksessa säädetään tarjouskilpailusta, joka koskee 3 800 tonnin hedelmämehun, hedelmähillon ja vehnäjauhojen toimituskustannuksia.

22 Komissio myönsi 27.3.1996 tekemällään päätöksellä tämän erän kuljetuksen kantajalle, joka sai siitä tiedon 28.3.1996 päivätyllä kirjatulla kirjeellä. Tämän kirjeen liitteenä oli samat otteet muistiosta kuin ne, jotka olivat asiassa T-121/96 kantajalle lähetetyn kirjeen liitteinä (ks. edellä 7 ja 8 kohta).

23 Kantaja teki tämän jälkeen laivanvarustajan kanssa COP-rahtaussopimuksen tarjouskilpailussa voittamansa erän merikuljetusta varten. Sopimuksessa määrättiin nimenomaisesti, että mitään käsittelykuluja ei makseta.

24 Tavarat kuljetettiin kolmella laivalla, ja lasti purettiin Batumin satamassa 15.5.—31.5.1996.

25 Komissio lähetti 27.8.1996 kantajalle telekopiona ja tavallisessa kirjeessä laskelman Georgian viranomaisille maksettavista kuluista, joista 3 934,02 USD, 1 705 USD ja 375 USD, eli yhteensä 6 014,02 USD perustuivat käsittelykuluihin.

26 Kantaja riitautti tämän laskelman 29.8.1996 lähettämässään telekopiossa. Kantaja maksoi kuitenkin käsittelykulut välttääkseen pankkitakauksensa menettämisen.

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

27 Kantaja nosti 5.8.1996 ja 24.9.1996 yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kaksi kumoamiskannetta, jotka merkittiin rekisteriin numeroilla T-121/96 ja T-151/96.

28 Neljännen jaoston puheenjohtaja määräsi 9.12.1996 antamallaan määräyksellä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 50 artiklan mukaisesti nämä kaksi asiaa käsiteltäväksi yhdessä kirjallista ja suullista käsittelyä varten.

29 Asianosaisten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 5.6.1997 pidetyssä istunnossa.

30 Kuultuaan asianosaisia tältä osin istunnossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (neljäs jaosto) katsoi, että nämä kaksi asiaa on käsiteltävä yhdessä myös tuomion antamista varten.

31 Asiassa T-121/96 kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa komission päätökset, joissa kantaja velvoitetaan maksamaan 21 967,19 USD:n suuruiset käsittelykulut, ja toteaa tämän johdosta, ettei kantajan tarvitse maksaa käsittelykuluja Georgian viranomaisille;

— velvoittaa komission palauttamaan kantajalle 21 967,19 USD Belgiassa voimassa olevine 8 prosentin vuotuisine korkoineen 30.7.1996 lukien;

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

32 Asiassa T-151/96 kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa komission 27.8.1996 tekemän päätöksen, jossa kantaja velvoitetaan maksamaan 6 014,02 USD:n suuruiset käsittelykulut, ja toteaa tämän johdosta, ettei kantajan tarvitse maksaa käsittelykuluja Georgian viranomaisille;

— velvoittaa komission palauttamaan kantajalle 6 014,02 USD Belgiassa voimassa olevine 7 prosentin vuotuisine korkoineen 1.9.1996 lukien;

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

33 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— toteaa asiassa T-121/96, että kanne on jätettävä tutkimatta, ja toissijaisesti hylkää kanteen perusteettomana;

— hylkää kanteen perusteettomana asiassa T-151/96;

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Vaatimukset, joiden mukaan kanne on jätettävä tutkimatta asiassa T-121/96

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

34 Komissio katsoo vastauskirjelmässään, että asiassa T-121/96 kanne on jätettävä tutkimatta, koska se on nostettu liian myöhään. Komission mukaan riidanalainen päätös on annettu kantajalle tiedoksi jo 6.5.1996, joten kaikki muut kanteessa mainitut komission päätökset ainoastaan vahvistavat riidanalaisen päätöksen. Kanne, joka nostettiin 5.8.1996, on siten nostettu liian myöhään.

35 Komissio lisää, että vastauskirjelmässä esitetyllä oikeudenkäyntiväitteellä ei rikota työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohtaa, jossa kielletään asian käsittelyn kuluessa vetoamasta uuteen perusteeseen, jollei se perustu kirjallisen käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudelliseen perusteeseen. Komission mukaan oikeuskäytännössä on katsottu, että asianosaiset voivat vedota kaikissa oikeudenkäynnin vaiheissa ehdottomiin prosessinedellytyksiin, kuten kanteen nostamiselle asetettuun määräaikaan, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi tutkia viran puolesta (ks. tältä osin asia 126/87, Del Plato v. komissio, tuomio 10.3.1989, Kok. 1989, s. 643, julkisasiamies Darmonin ratkaisuehdotuksen 9 ja 10 kohta).

36 Kantaja väitti istunnossa, että kahden kuukauden määräaikaa ei ole ylitetty, ja vahvisti, että kanne on nostettu EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan neljännen kohdan nojalla. Kantajan mukaan tämä määräaika on alkanut kulua käsiteltävässä asiassa vasta 4.6.1996, jolloin komissio antoi uudella telekopiolla kantajalle tiedoksi 6.5.1996 päivätyn telekopion tarkan sisällön sekä perustelut, joten kantaja saattoi vasta tuosta hetkestä lukien käyttää kanneoikeuttaan (yhdistetyt asiat T-432/93, T-433/93 ja T-434/93, Socurte ym. v. komissio, tuomio 7.3.1995, Kok. 1995, s. II-503, 49 kohta).

37 Kantaja väitti istunnossa vielä toissijaisesti, että 10.5.1996 päivätty kirje, jolla se ilmoitti komissiolle tehneensä COP-rahtaussopimuksen sille uskotun kuljetuksen toteuttamiseksi, on uusi tosiseikka. Komissio on kantajan mukaan tehnyt uuden päätöksen, joka on annettu kantajalle tiedoksi 4.6.1996 päivätyllä telekopiolla ja jossa tämä uusi tosiseikka on otettu huomioon (ks. vastakkaispäätelmästä asia T-514/93, Cobrecaf ym. v. komissio, tuomio 15.3.1995, Kok. 1995, s. II-621, 47 kohta).

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

38 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 173 artiklan perusteella nostettavalle kanteelle asetetut määräajat kuuluvat oikeusjärjestyksen perusteisiin (ordre public) eivätkä asianosaiset tai tuomioistuin voi määrätä niistä, koska ne on asetettu oikeudellisten tilanteiden selkeyden ja varmuuden takaamiseksi ja syrjinnän ja mielivaltaisen kohtelun välttämiseksi oikeudenkäytössä (ks. erityisesti asia 152/85, Misset v. neuvosto, tuomio 15.1.1987, Kok. 1987, s. 223, 11 kohta ja asia C-246/95, Coen, tuomio 23.1.1997, Kok. 1997, s. I-403, 21 kohta).

39 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi työjärjestyksensä 113 artiklan mukaisesti milloin tahansa viran puolesta tutkia, onko asia jätettävä tutkimatta ehdottoman prosessinedellytyksen puuttumisen vuoksi. Perustamissopimuksen 173 artiklan viidennessä kohdassa kanteen nostamiselle määrätty kahden kuukauden määräaika on ehdoton tutkittavaksi ottamisen edellytys. Käsiteltävässä asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on siis viran puolesta tutkittava, onko tätä määräaikaa noudatettu.

40 Päätöksestä nostettavalle kumoamiskanteelle asetettu määräaika alkaa kulua perustamissopimuksen 173 artiklan viidennen kohdan mukaan siitä, kun päätös on annettu tiedoksi sille, jolle se on osoitettu. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tiedoksiannon tarkoituksena on antaa asianosaiselle mahdollisuus tutustua tarkoituksenmukaisesti päätökseen ja niihin perusteluihin, joihin toimielin perustaa päätöksensä. Jotta päätös olisi annettu asianmukaisesti tiedoksi, se on toimitettava

sille, jolle se on osoitettu, ja tällä on oltava mahdollisuus tutustua päätökseen (ks. viimeksi asia T-196/95, H v. komissio, tuomio 3.6.1997, Kok. H. 1997, s. II-403, 31 kohta).

41 On siis ratkaistava, onko 6.5.1996 päivätty telekopio päätös, josta voidaan nostaa perustamissopimuksen 173 artiklan mukainen kumoamiskanne, ja jos näin on, onko se annettu kantajalle asianmukaisesti tiedoksi.

42 Harkittaessa, onko 6.5.1996 päivätty telekopio päätös, on tutkittava, voiko sillä olla oikeusvaikutuksia (asia 133/79, Sucrimex ja Westzucker v. komissio, tuomio 27.3.1980, Kok. 1980, s. 1299, 15 kohta).

43 Tältä osin tästä telekopiosta ilmenee, että komissio velvoittaa muistion mukaisesti kantajan maksamaan Georgian viranomaisille 20 päivän kuluessa lastin purkamisesta ja kuljetuksesta aiheutuneita kuluja 89 940,87 USD, joihin sisältyy 21 967,19 USD:n suuruinen summa käsittelykuluja. Siinä mainitaan nimittäin asetuksen N:o 2009/95 12 artiklan 4 kohdan b alakohdan toinen alakohta, jonka mukaan kantajan pankkitakauksen pitäisi kattaa velan määrä korotettuna kuljetuskuluilla, sen varalta että velkaa ei makseta sovitussa ajassa. Tämä telekopio on siten kantajalle vastainen toimi, ja tämä on saanut siitä yksiselitteisesti tiedon 6.5.1996.

44 Siltä osin, onko kantaja voinut saada tiedon riidanalaisen päätöksen perusteluista, on todettava kaksi seikkaa.

45 Ensinnäkin, riidanalaisessa päätöksessä viitataan nimenomaisesti muistioon, josta kantaja sai asian kannalta olennaiset otteet. Kantajan 10.5.1996 päivätyssä telekopiossaan käyttämät ilmaisut osoittavat tältä osin, että kantaja on pannut merkille

komission päätöksensä tueksi esittämät perustelut, koska kantaja riitauttaa sen, että se voitaisiin muistioon tehdyn viittauksen perusteella velvoittaa maksamaan käsittelykulut Georgian viranomaisille. Tämän muistion 6 kohdassa, joka koskee komission kuljetuksen jälkeen suorittamaa laskelmaa lastin purkamisesta ja kuljetuksesta aiheutuneista kuluista, todetaan kuitenkin nimenomaan, että komissio laskee nämä kulut ottaen huomioon yliseisontapäivistä aiheutuneet kulut (demurrage) ja käsittelykulut.

46 Toiseksi on syytä todeta, että kantaja ei ole missään vaiheessa, ei ennen kanteen nostamista eikä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, riitauttanut niiden tietojen aineellista oikeellisuutta, jotka komissio toimitti 6.5.1996 päivätyn telekopionsa liitteenä ja jotka on esitetty time sheet — dispatch/demurrage calculation -otsikon alla, kuten kantaja myönsi istunnossa. Tässä asiakirjassa on kaikki tarvittavat yksityiskohtaiset tiedot käsittelykulujen laskemiseksi käsiteltävässä asiassa, kuten lastin purkamisnopeus (mainittu jo muistion 9 kohdassa), käsittelykulujen päivätariffi, sen laivan kantavuus, jonka lasti on purettava, laivan saapumispäivä, lastin purkamisen alkamispäivä ja -aika sekä päättymispäivä ja -aika ja lastin purkamistoimien täydellinen yleisarvio kultakin päivältä. Kantaja ei voi näin ollen enää väittää, kuten se teki istunnossa, kun se ei ollut voinut varmistua tämän "time sheet — dispatch/demurrage calculationin" sisältämien tietojen oikeellisuudesta ennen kuin se sai komission 17.7.1996 päivätyn kirjeen liitteenä alkuperäisen kappaleen, että riidanalainen päätös on puutteellinen ja että tämän vuoksi sillä ei voi olla kantajaan nähden oikeusvaikutuksia.

47 Kaikesta tästä seuraa, että 6.5.1996 päivättyä telekopiota on pidettävä päätöksenä, jolla voi olla oikeusvaikutuksia kantajaan nähden, ja että se on annettu kantajalle asianmukaisesti tiedoksi. Kantaja on siis voinut telekopion saatuaan käyttää perustamissopimuksen 173 artiklan mukaista kanneoikeuttaan. Tämän vuoksi kanteen nostamiselle asetettu kahden kuukauden määräaika on alkanut kulua 6.5.1996.

48 Tätä johtopäätöstä ei tee tyhjäksi se, että komissio lähetti 4.6.1996 telekopion vastauksena kantajan 10.5.1996 päivättyyn telekopioon. Tämä 4.6.1996 päivätty telekopio, jossa komissio kieltäytyi käsittelemästä uudelleen 6.5.1996 päivättyyn telekopioon sisältyvää aikaisempaa päätöstään, ei nimittäin muuttanut olennaisella

tavalla kantajan oikeudellista asemaa verrattuna tämän aikaisemman päätöksen luomaan tilanteeseen, koska komissio on pelkästään vahvistanut aiemmin tekemänsä päätöksen ottamatta huomioon mitään uutta seikkaa, joka voi vaikuttaa sitovalla tavalla kantajan oikeuksiin (ks. tältä osin em. asia Cobrecaf ym. v. komissio, tuomion 45 kohta, ja asia C-480/93 P, Zunis Holding ym. v. komissio, tuomio 11.1.1996, Kok. 1996, s. I-1, 11—14 kohta).

49 Tältä osin on korostettava, että 4.6.1996 päivätyssä telekopiossa tehtyä viittausta asetuksen N:o 2009/95 10 artiklan 5 kohtaan on pidettävä pelkästään sen oikeudellisen perustan selityksenä, johon jo ensimmäiseen, 6.5.1996 päivättyyn telekopioon sisältynyt päätös perustui viittauksella muistioon. Tämä viittaus ei näin ollen osoita, että komissio olisi tutkinut asian uudelleen sen jälkeen, kun kantaja lähetti 10.5.1996 päivätyn telekopion. Lisäksi, komissio vahvistaa vastauksessaan selvästi, että käsittelykulujen maksuvelvollisuus perustuu yksinomaan käsiteltävässä asiassa sovellettaviin lainsäännöksiin, "riippumatta sellaisista ristiriitaisista sopimuksista, joita toimijat ovat saattaneet tehdä laivanvarustajansa kanssa". Kantajan kyseistä kuljetusta varten tekemän COP-rahtaussopimuksen olemassaolo, josta kantaja on ilmoittanut komissiolle ainoastaan 10.5.1996 päivätyllä telekopiollaan, ei siten ole uusi peruste. Koska tämä rahtaussopimus ei liity komission ja kantajan väliseen oikeussuhteeseen, sillä ei ole voitu muuttaa komission arviointia 6.5.1996 päivättyyn telekopioon sisältyneessä päätöksessä asetetun maksuvelvoitteen olemassaolosta ja perustasta.

50 Tämän vuoksi 4.6.1996 päivätty telekopio ei ole uusi päätös verrattuna 6.5.1996 päivättyyn telekopioon sisältyneeseen päätökseen.

51 Kanteen nostamiselle asetettu kahden kuukauden määräaika, jota on pidennetty työjärjestyksen 102 artiklan 2 kohdan mukaisesti pitkien etäisyyksien vuoksi kahdella päivällä Belgiaan sijoittautuneiden asianosaisten hyväksi, on siten päättynyt 8.7.1996 keskiyöllä.

52 Asiassa T-121/96 5.8.1996 nostettu kanne on siten nostettu liian myöhään, ja se on tästä syystä jätettävä tutkimatta.

53 Lisäksi voidaan todeta, että koska tässä kanteessa esitetyt perusteet ovat samat kuin asiassa T-151/96, tämä kanne olisi joka tapauksessa pitänyt hylätä samoilla perusteilla kuin tässä viimeksi mainitussa asiassa.

Vaatimukset, joiden mukaan riidanalainen päätös on kumottava ja komissio velvoitettava palauttamaan maksetut käsittelykulut korkoineen asiassa T-151/96

54 Kantaja väittää vastauksessaan, että asiassa T-121/96 esitetyn kanteen ja vastauksen sisällön pitäisi katsoa olevan toistettu kokonaisuudessaan asiassa T-151/96. Tämän vuoksi kantaja on liittänyt tähän vastaukseensa kyseiset kaksi muistiota.

55 Koska nämä kaksi asiaa on yhdistetty, on syytä ottaa huomioon kantajan asiassa T-121/96 esittämät väitteet ja niiden perustelut asian T-151/96 ratkaisemiseksi.

56 On huomattava, että kanne on jäsentymätön ja että kantajan kumoamisvaatimuksensa tueksi esittämiä perusteita ei ole sellaisinaan yksilöity. Komissio on kuitenkin voinut ottaa kantaa esittelevän tuomarin suullista käsittelyä varten laatimassa kertomuksessa esittämien perustelujen aineelliseen sisältöön ja rakenteeseen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi siten suorittaa sille kuuluvaa valvontaa.

Ensimmäinen kanneperuste: asetuksen N:o 2009/95 ja muistion vastainen menettely

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

57 Kantaja katsoo, että päätös, joka velvoittaa hänet maksamaan 6 014,02 USD käsittelykuluja, on asetuksen N:o 2009/95 ja muistion vastainen, koska kummassakaan niistä ei vahvisteta vähimmäistariffia, jonka perusteella nämä maksut voidaan laskea. Kantajaa ei hänen omasta mielestään voida näin ollen pitää Georgian viranomaisille maksettavien käsittelykulujen velallisena.

58 Komissio on voinut määrittää käsittelykulutariffin sillä hetkellä, kun tarjouskilpailuilmoitus on tehty, tai viimeistään sillä hetkellä, kun tarjouskilpailu on ratkaistu. Kantaja huomauttaa, että muistio on laadittu 6.10.1995, joten käsittelykulutariffit olisi voitu ilmoittaa tarjouskilpailun ratketessa 27.3.1996. Komissio on tiennyt kantajan tekemästä tarjouksesta lähtien kaikki niiden alusten tekniset tiedot, joilla on ollut tarkoitus suorittaa kantajalle myönnetty kuljetus, koska kantajan on pitänyt toimittaa nämä tiedot asetuksen N:o 2009/95 6 artiklan 1 kohdan d alakohdan 3 alakohdan mukaisesti. Myös komission käytännön mukaan se voi aivan hyvin määrittää käsittelykulutariffin silloin, kun tarjouskilpailua koskeva asetus annetaan. Kantaja viittaa tältä osin viljan toimittamisesta elintarvikeapuna 22 päivänä heinäkuuta 1996 annettuun komission asetukseen (EY) N:o 1416/96 (EYVL L 182, s. 1, jäljempänä asetus N:o 1416/96), jossa on kantajan mukaan mainittu Bangladeshiin toimitettavaa apua koskevat käsittelykulutariffit.

59 Kantaja haluaa myös tietää, mistä syystä komissio on paljastanut käsittelykulujen laskemisessa tarvittavat tiedot vasta vastineessaan, vaikka se olisi voinut ilmoittaa ne tarjouskilpailun aikaisemmassa vaiheessa.

60 Komission väite, jonka mukaan kantaja on velvollinen maksamaan käsittelykuluja, merkitsisi sitä, että kantajan olisi pitänyt aluksen rahtaushetkellä ennakoida tariffin olemassaolo tietämättä lopullisesti maksettavaa määrää. Komissio ei voi kantajan mielestä väittää tältä osin, että kantaja olisi voinut turvautua aikaisemmissa elintarvikeaputoimituksissa sovellettuihin tariffeihin toimista maataloustuotteiden toimittamiseksi veloituksetta Georgian, Armenian, Azerbaidžanin, Kirgisian ja Tadžikistanin väestölle 27 päivänä heinäkuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1999/94 (EYVL L 201, s. 1) perusteella, koska nämä kuljetukset suoritettiin vuosina 1994 ja 1995, kun taas käsiteltävänä oleva kuljetus suoritettiin vuonna 1996.

61 Lopuksi kantaja toteaa vastauksessaan, että määräämällä muistiossa alhaisesta purkamisnopeudesta niin, että se ei ole samalla määrännyt käsittelykulutariffista, komissio on antanut välillisesti säännöksen, jonka perusteella tapauksessa, jolloin lasti on purettu nopeasti, tarjouksen tekijä voi maksaa maksun eräänlaisena avustuksena elintarvikeavun vastaanottajalle eli käsiteltävässä asiassa Georgian viranomaisille. Tällaisessa tilanteessa tarjouksen tekijän olisi kohtuutonta maksaa käsittelykuluja, varsinkin jos vaadittu summa on suhteettoman suuri kuljetettujen elintarvikkeiden arvoon verrattuna. Kantaja katsoo, että vaikka tätä väitettä pidettäisiin uutena perusteena, se pitäisi kuitenkin ottaa tutkittavaksi työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan perusteella, koska se perustuu seikkaan, josta kantaja on saanut tiedon vasta, kun asiassa T-121/96 vastaajan vastauksen liite I on annettu tiedoksi.

62 Komissio vastaa ensinnäkin, että pelkästään se seikka, että asetuksessa N:o 2009/95 tai muistiossa ei ole määrätty käsittelykulutariffia, ei riitä vapauttamaan kantajaa käsittelykulujen maksamisesta, koska kyseisen asetuksen 10 artiklan 5 kohdasta ja muistion 5 ja 9 kohdasta ilmenee, että kantaja vastaa näistä käsittelykuluista. Tältä osin komissio viittaa kansainvälistä tavaran kauppaa koskevista sopimuksista tehdyn yleissopimuksen 55 artiklaan, jonka mukaan silloin kun sopimuksessa ei määrätä kauppahintaa, ostajan on maksettava tällaisesta tavarasta kyseisen kaltaisessa kaupassa vastaavanlaisissa olosuhteissa sopimuksentekohetkellä perittävä käypä hinta.

63 Komissio katsoo näillä perusteilla, että on syytä tutkia, onko kantajalta vaadittujen käsittelykulujen määrä kohtuullinen. Komission ja Georgian viranomaisten välisessä sopimuksessa lopulta määrättyä käsittelykulutariffia ei kuitenkaan voida pitää kohtuuttomana, koska aikaisemmassa elintarvikeaputoimituksessa oli sovittu vastaavan suuruisista tariffeista, silloin kun yrityksille oli annettu lupa neuvotella yksilöllisesti käsittelykulutariffeista. Lisäksi kantajan ja kyseiseen kuljetukseen tarkoitetun laivan omistajan välisen rahtaussopimuksen, jonka kantaja on liittänyt asiassa T-151/96 nostamaansa kanteeseen, ensimmäisen osan 18 kohdasta ja sen lisälausekkeesta 23 ilmenee, että yliseisontapäivistä aiheutuneet kulut on vahvistettu 2 200 USD:iin, joten komission tässä asiassa hyväksymä käsittelykulutariffi, eli 750 USD laivasta, jolla kuljetettiin alle 1 000 tonnia, ja 1 100 USD kahdesta muusta laivasta, joilla kuljetettiin 1 000—2 000 tonnia, ei ole komission mielestä kohtuuton, koska käsittelykulujen määrä on tavallisesti puolet yliseisontapäivistä aiheutuneista kuluista.

64 Komissio korostaa, että kantaja ei aseta hyväksyttyjen tariffien kohtuullisuutta kyseenalaiseksi, vaan ainoastaan toteaa, että mitään käsittelykuluja ei kuulu maksaa, koska nämä tariffit eivät sisälly kyseisen tarjouskilpailun ratkettua tiedoksi annettuihin muistion otteisiin. Vastaaja huomauttaa lisäksi, että yksikään yritys ei ole kieltäytynyt maksamasta käsittelykuluja sillä perusteella, että tariffia ei tiedetty tuona ajankohtana.

65 Toiseksi komissio katsoo, että sen ja kantajan välinen oikeussuhde on erotettava kantajan ja laivanomistajan eli laivanvarustajan välisestä oikeussuhteesta.

66 Komission mukaan sen ja kantajan välistä oikeussuhdetta koskevat ainoastaan asetus N:o 2009/95 ja muistio. Asetuksen N:o 2009/95 5 artiklan 1 kohdassa säädetään sen mukaan esimerkiksi, että komissio maksaa kiinteän summan kuljetetusta tonnista ottamatta huomioon kantajan ja laivanvarustajan välillä sovittua todellista hintaa. Näistä säännöksistä ilmenee selvästi, että kantaja vastaa käsittelykulujen

maksamisesta. Siten Georgian viranomaisten välillä laaditulla muistiolla pyritään varmistamaan yliseisontapäivistä aiheutuneiden kulujen maksaminen sovittuja kuljetuksia suorittaville yrityksille. Tämän vuoksi näiden yritysten on täytynyt maksaa ainoastaan 70 prosenttia purkamiskuluista etukäteen, koska jäljelle jäävät 30 prosenttia on maksettava vasta sen jälkeen, kun purkamisen tosiasialliseen viivästymiseen perustuvista yliseisontapäivistä mahdollisesti aiheutuvat kulut on vähennetty. Sitä vastoin Georgian viranomaiset olivat vaatineet, että näihin jäljelle jääviin 30 prosenttiin lisätään käsittelykulut, jos purkaminen tapahtuu nopeasti. Muistion 6 kohdan sanamuoto, jonka mukaan käsittelykuluja ja yliseisontapäivistä aiheutuneita kuluja ei saa maksaa suoraan satamille ja jonka mukaan tämä jäännös lasketaan yhteen yliseisontapäivistä aiheutuneiden kulujen ja käsittelykulujen kanssa (together with demurrage and dispatch), selittyy näillä kahdella samanaikaisella vaatimuksella. Tämän muistion 2 kohdasta ilmenee komission mukaan lisäksi, että purkamisesta vastasivat Georgian viranomaiset eikä kantaja rahtaajan ominaisuudessa. Tavanomaisesta tilanteesta poiketen näiden viranomaisten, eikä kantajan, oli tarvittaessa suoritettava yliseisontapäivistä aiheutuneet kulut, tai niillä oli oikeus periä käsittelykuluja.

67 Sitä vastoin kantajan ja laivanvarustajan eli rahtilaivojen omistajan välistä oikeussuhdetta säännellään niiden välisissä rahtaussopimuksissa. Siten asiassa T-151/96 nostettuun kanteeseen liitetyn rahtaussopimuksen ehdon nro 23 mukaan mitään käsittelykuluja ei makseta, joten laivanomistajalla ei ole tavanomaisesta tilanteesta poiketen velvollisuutta maksaa niitä kantajalle (rahtaajalle). Nämä rahtaussopimukset eivät kuitenkaan vaikuta siihen velvollisuuteen, joka kantajalla on kyseistä kuljetusta koskevan tarjouskilpailun voittajana asetuksen N:o 2009/95 ja muistion mukaan maksaa käsittelykulut Georgian viranomaisille, jotka vastaavat lastin purkamisesta alueellaan. Näiden rahtaussopimusten tarkoituksena on yksinomaan säännellä kantajan ja laivanvarustajan välistä suhdetta. Komissio väittää lisäksi, että kantaja olisi voinut laatia rahtaussopimukset muistion perusteella, jonka sisällön se tunsi. Sopimalla, että laivojen omistajalla ei ole velvollisuutta maksaa käsittelykuluja, kantaja on ottanut nimenomaisen riskin, että sen on itse maksettava ne.

68 Kolmanneksi komissio huomauttaa, ettei se ole voinut vahvistaa käsittelykulujen tarkkaa määrää muistion allekirjoitushetkellä, koska tämä määrä riippuu useista

tuona ajankohtana tuntemattomista tekijöistä, kuten lastin purkamissatamasta, laivan kantavuudesta, laivan kunnosta sekä merenkulkualan hintakehityksestä. Sovelletut tariffit on vahvistettu ainoastaan saatavissa olevien tietojen mukaan. Lisäksi käytettyjen laivojen kantavuutta on mahdotonta määrittää kantajan tarjouksissa mainittujen tietojen perusteella, koska niissä viitataan ainoastaan alustyyppiin eikä niissä ilmoiteta käytettyjen laivojen lukumäärää tai niiden kantavuutta. Komissio olisi sen sijaan voinut asetuksessa N:o 1416/96, johon kantaja viittaa, säätää kyseistä kuljetusta varten käytettävien laivojen kantavuudesta ja näin ollen vahvistaa etukäteen sovellettavat käsittelykulutariffit. Komissio huomauttaa lisäksi, että kantaja ei ole missään vaiheessa ottanut selvää sovellettavasta käsittelykulutariffista ja että näin ollen kantajalla ei ilmeisesti ole mitään sitä vastaan, että tätä tariffia ei ole nimenomaisesti mainittu sille lähetetyissä asiakirjoissa.

69 Neljänneksi komissio katsoo, että perustelu, jonka mukaan käsittelykulujen maksaminen olisi eräänlainen avustus Georgian viranomaisille, on uusi peruste, joka on jätettävä tutkimatta työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan mukaan, koska se perustuu kahteen tosiseikkaan, jotka koskevat maksettavien käsittelykulujen määrän laskemista ja joista kantaja on tiennyt jo ennen kanteen nostamista. Komissio korostaa, että vahvistettu purkamisnopeus ilmeni kyseisen tarjouskilpailun ratkettua tiedoksi annettujen muistion otteiden 9 kohdasta ja että käsittelykulutariffi oli vahvistettu riidanalaisissa päätöksissä. Määrätty purkamisnopeus ei siis ole ollut liian alhainen, koska kuljetettujen tavaroiden laatu ja Georgiassa käytettävissä olevat mahdollisuudet oli otettu huomioon.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

70 Kantajan ja komission välisiä oikeussuhteita koskevat yksinomaan neuvoston asetus N:o 1975/95, tämän asetuksen perusteella annetut komission asetukset

N:o 2009/95 ja N:o 449/96, 27.3.1996 tehty päätös ja komission ja Georgian viranomaisten välillä laadittu muistio, jonka asian kannalta olennaiset otteet oli liitetty komission 28.3.1996 päivättyyn kirjeeseen.

71 Näistä asiakirjoista ilmenee selvästi, että kuljetuksia koskevien tarjouskilpailujen voittajayritykset olivat tarvittaessa velvollisia maksamaan Georgian viranomaisille käsittelykuluja.

72 Asetuksen N:o 2009/95 10 artiklan 5 kohdassa säädetään, että lastin purkamisesta ja kuljetuksesta sekä Georgian hallintoelimille maksettavat yliseisontapäivistä aiheutuneet kulut ja toimituskulut on suoritettava muistiossa vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen ja ehtojen mukaisesti. Tässä säännöksessä ei siis säädetä ainoastaan siitä, että muistiossa vahvistetaan käsittelykulujen maksamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja ehdot, vaan siinä vahvistetaan selkeästi periaate, jonka mukaan käsittelykulut maksetaan Georgian viranomaisille, koska säännöksessä käytetään ilmaisua "Georgian hallintoelimille maksettavat — — toimituskulut".

73 Maksamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan muistiossa seuraavasti. Sen 5 kohdassa määrätään, että yrityksen, jolle kuljetus on myönnetty, on maksettava ennen laivan saapumista Georgian satamaan 70 prosenttia kuljetuskuluista ja lastin purkamiskuluista, jotka lasketaan kuljetettujen määrien perusteella. Muistion 6 kohdassa määrätään, että komissio laskee jäljelle jäävät 30 prosenttia sekä yliseisontapäivistä aiheutuneet kulut ja käsittelykulut (together with demurrage and dispatch) lastin purkamisen jälkeen laivan kapteenin ja satamaviranomaisten yhdessä vahvistamien työaikalistojen perusteella. Samassa kohdassa määrätään, että mitään yliseisontapäivistä aiheutuneita kuluja tai käsittelykuluja ei saa maksaa suoraan satamaviranomaisille. Lopuksi 7 kohdassa määrätään, että kuljetuksesta vastaavan yrityksen on maksettava 6 kohdassa tarkoitettu summa 15 päivän kuluessa.

74 Näistä muistion 5, 6 ja 7 kohdista ilmenee siten, että komission tekemä laskelma sen jälkeen, kun Georgian viranomaiset ovat purkaneet laivan lastin, sisältää paitsi

lastin purkamiskulut, myös mahdolliset käsittelykulut, ja että yritys, jolle kuljetus on myönnetty, vastaa niiden maksamisesta.

75 Se, että kantaja on tehnyt laivanvarustajan kanssa rahtaussopimuksen, jonka mukaan tämän laivanvarustajan ei tarvitse maksaa ollenkaan käsittelykuluja, ei vaikuta mitenkään kantajan oikeudelliseen asemaan komissioon nähden, koska tämän rahtaussopimuksen tarkoituksena on ainoastaan säännellä kantajan ja laivanvarustajan välistä oikeussuhdetta. No dispatch -lauseke merkitsee ainoastaan sitä, että laivanvarustajan ei tarvitse maksaa käsittelykuluja kantajalle, vaikka kantaja joutuisi maksamaan niitä Georgian viranomaisille asetuksen N:o 2009/95 10 artiklan 5 kohdan ja muistion perusteella.

76 Kuten kantaja myönsi istunnossa, se on näin ollen ottanut riskin hyväksyessään tämän no dispatch -lausekkeen. Kantaja on kertomansa mukaan ottanut tämän riskin, koska se oli varma siitä, että koska tarjouskilpailun ratkettua ei ollut ilmoitettu tarkkaa käsittelykulutariffia, sen seurauksena Georgian viranomaisille suoritettavista mahdollisista käsittelykuluista ei voinut syntyä todellista maksuvelvollisuutta. Tämä käsitys on kuitenkin virheellinen. Se, että käsittelykulutariffia ei ole ilmoitettu kantajalle tarjouskilpailun ratkettua, ei vapauta kantajaa tästä velvollisuudesta. On nimittäin huomattava, että muistiossa tarjouskilpailun voittaneelle yritykselle asetettiin selvä käsittelykulujen maksuvelvollisuus määrittelemättä sen enempää tämän velvollisuuden laajuutta vahvistamalla siihen sovellettavaa tariffia. Missään komission ja kantajan väliseen oikeussuhteeseen sovellettavassa säännöksessä ei myöskään velvoiteta komissiota määrittämään käsittelykulutariffia ennen eri kuljetuksia koskevien tarjouskilpailujen ratkaisemista tai sen jälkeen. Tämän vuoksi se, että tarjouskilpailun aikana sovellettavia tariffeja ei ole annettu tiedoksi, ei vaikuta sinänsä kantajan käsittelykulujen maksuvelvollisuuteen.

77 Toisaalta käsittelykulujen tarkka määrä voidaan vahvistaa vasta laivan lastin purkamisen jälkeen, joten tämän määrän vahvistaminen ennen lastin purkamista on epävarmaa, vaikka sovellettavat tariffit tiedettäisiin etukäteen. Silloin kun käsiteltävän

asian tavoin näitä tariffeja ei tiedetä tarjouskilpailua ratkaistaessa, tarjouskilpailun voittajan on sovellettava etukäteen kohtuullista tariffia.

78 Kantaja ei kuitenkaan tältä osin riitauta käsiteltävässä asiassa lopullisesti määrätyn käsittelykulutariffin kohtuullisuutta, minkä se vahvisti vielä istunnossa.

79 Kantaja, joka tiesi jo tarjouksensa tekemisestä lähtien asetuksen N:o 2009/95 10 artiklan 5 kohdan perusteella ja vielä tarkemmin kyseisen tarjouskilpailun ratkettua toimitettujen muistion otteiden perusteella, että käsittelykuluja on mahdollisesti maksettava, olisi joka tapauksessa voinut vaikeuksien varalta tiedustella komissiolta tarkkoja tariffeja, jotta se olisi voinut arvioida paremmin ottamansa riskin tehdessään sellaiset rahtaussopimukset, joihin sisältyi no dispatch -lauseke.

80 Kantajan vastauksessaan esittämä väite Georgian viranomaisille myönnetystä piilevästä avustuksesta, joka perustui maksettujen käsittelykulujen suureen määrään, on uusi peruste, joka on jätettävä tutkimatta työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan mukaan, koska se perustuu kahteen tosiseikkaan, joista kantaja on tiennyt jo nostaessaan kanteen. Maksettavien käsittelykulujen määrän laskeminen riippuu nimittäin sekä sovitusta purkamisnopeudesta että sovelletusta käsittelykulutariffista. Ensimmäinen seikka ilmenee kuitenkin kyseessä olevissa kahdessa asiassa nostettujen kanteiden liitteinä olevien muistion otteiden 9 kohdasta, ja toinen seikka on mainittu kaikissa käsiteltävien kanteiden kohteena olevissa päätöksissä, jotka on niin ikään liitetty kahteen kyseessä olevaan kanteeseen.

81 Kaiken edellä olevan perusteella ensimmäinen kanneperuste on hylättävä.

Toinen kanneperuste: maksettavien käsittelykulujen epäselvä laskelma

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

82 Kantaja väittää myös, että maksettavien määrien laskelmat, jotka sisältyvät riidanalaiseen päätökseen, eivät ole selkeitä.

83 Komissio vastaa, että maksettavien käsittelykulujen määrän laskutapa ilmenee selvästi asiakirjoista, joiden otsikkona on "time sheet — dispatch/demurrage calculation", ja että eri laskelmissa ei ole yhtäkään virhettä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

84 Maksettavien käsittelykulujen määrä ilmenee selvästi asiakirjoista, joiden otsikkona on "time sheet — dispatch/demurrage calculation" ja jotka komissio on toimittanut kantajalle riidanalaisen päätöksen olennaisena osana.

85 Kantaja täsmensi istunnossa vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämään kysymykseen, että väitetty epäselvyys perustuu tosiasiassa yksinomaan siihen, että kantaja ei aikaisemmin tiennyt laskemissa sovellettuja käsittelykulutariffeja. Tästä on pääteltävä, että laskemat olivat kantajalle täysin selviä, mutta tosiasiassa kantaja riitauttaa uudestaan tällä toisella kanneperusteella itse periaatteen, jonka mukaan se on velvollinen maksamaan mahdolliset käsittelykulut, mikä on juuri ensimmäisen kanneperusteen yhteydessä esitettyjen perustelujen kohteena.

86 Tästä seuraa, että kuten ensimmäinen kanneperuste, myös toinenkin kanneperuste on hylättävä, varsinkin kun kantaja ei ole ollenkaan riitauttanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kaikkien suoritettujen laskelmien oikeellisuutta ja sitä, että ne perustuvat kohtuullisten käsittelykulutariffien soveltamiseen.

87 Kaiken edellä olevan perusteella riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevat vaatimukset on hylättävä kokonaisuudessaan. Näin ollen vaatimuksilla, joiden mukaan komissio on velvoitettava palauttamaan maksetut käsittelykulut korkoineen, ei ole kohdetta.

Oikeudenkäyntikulut

88 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan hävinnyt asianosainen velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, koska vastapuoli on sitä vaatinut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(neljäs jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Asiat T-121/96 ja T-151/96 yhdistetään tuomion antamista varten.

2) Asiassa T-121/96 nostettu kanne jätetään tutkimatta.

3) Asiassa T-151/96 nostettu kanne hylätään.

4) Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Lenaerts Lindh Cooke

Julistettiin Luxemburgissa 18 päivänä syyskuuta 1997.

H. Jung
kirjaaja

K. Lenaerts
neljännen jaoston puheenjohtaja